

Nr 198.

Av herr **Nilsson, Nils Anton**, *i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till löneroglering för länsveterinärer.*

Vid årets riksdag har Kungl. Maj:t framlagt proposition till definitiv löneroglering för länsveterinärer och därvid bland annat föreslagit, dels att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med budgetåret 1926—1927 äga tillämpning å länsveterinärer, dels att bestämma lönegraden till B 20.

I ärendet föreligga skrivelser av 1902 års lönerogleringskommitté den 17 mars 1923, av medicinalstyrelsen den 8 juni 1923, av statskontoret den 4 oktober 1923, av 1921 års pensionskommitté den 12 november 1923 samt slutligen av svenska länsveterinärföreningen den 28 januari och 2 augusti 1923.

I den förstnämnda av dessa föreningens skrivelser till lönerogleringskommittén, yrkar föreningen på angivna skäl att i lönehänseende hänföras till 13:e lönegraden i då gällande avlöningsreglemente (nr 451/1921) motsvarande B 21 i 1925 års (nr 270).

I likhet med föreningen finner lönerogleringskommittén i synnerhet med avseende därpå, att 1920 års avlöningsförhöjning var tillmätt i minsta laget, att en förbättring av länsveterinärs löneförmåner å stat bör komma till stånd i sammanhang med förestående definitiv löneroglering och tillägger, att med beaktande, att bataljonsveterinär placerats i en lönegrad, som sammanföller med B 12 (B 20) för civila befattningshavare vid nyreglerade verk, kommittén ansett sig böra föreslå, att länsveterinärerna beredas motsvarande löneställning.

I sitt yttrande anställer medicinalstyrelsen en jämförelse med distriktsveterinärernas löneförhållanden, sådana dessa blivit ordnade genom 1923 års riksdagsbeslut samt tillägger, att någon anledning att på grund härav nedsätta avlöningen för länsveterinär syntes emellertid icke förefinnas men väl att höja avlöningen för distriktsveterinärer, vilkas avlöning, betraktad såväl för sig som i jämförelse med den för länsveterinär ifrågasatta, måste anses väl låg. Att märka är, att medicinalstyrelsen vid avgivande av sitt yttrande ej hade kännedom om länsveterinärföreningens yrkande, enär lönerogleringskommittén ej omnämnt detsamma och ej heller bilagt skrivelsen.

I länsveterinärföreningens till Konungen ställda skrivelse den 2 augusti 1923 har föreningen ingående bemött lönerogleringskommitténs förslag och

vissa uttalanden i medicinalstyrelsens yttrande, vilken skrivelse Kungl. Maj:t remitterat till statskontoret.

I statskontorets yttrande den 4 oktober 1923 framhålles, att det ville synas, som om den av löneregreringskommittén föreslagna avlöningsförbättringen vore väl knapp, och att det förelåg så mycket större skäl för yrkandet att länsveterinärernas avlöningar ytterligare förbättrades, som statskontoret hölle före, att de på grund av sin tjänsteställning borde i avlöningshänseende placeras något högre än bataljonsveterinärer.

Behovet av en avsevärd löneförbättring för länsveterinärer framgår tydligt av vad i ärendet andragits.

Ifrågasätts kan, om ej den av Kungl. Maj:t föreslagna löneförbättringen är, såsom statskontoret yttrar, väl knapp och om ej rättvisan kräver, att länsveterinär i enlighet med statskontorets uttalande hänföres till B 21 i 1925 års avlöningsreglemente.

Härför synes tala, att länsveterinär är jämförbar med regementsveterinär och ej med bataljonsveterinär såsom löneregreringskommittén anser, i det att länsveterinär- liksom regementsveterinärbefattningarna äro chefsbefattningar, att för båda fordras särskild kompetens utöver veterinärexamen, avlagd genom särskild examen, att befordringsåldern för länsveterinär ej är lägre utan snarare högre än den för regementsveterinär, samt slutligen att, om ock båda hava för landet betydelsefulla funktioner att utöva, länsveterinärens uppgift dock måste, i fredstid åtminstone, anses för det allmänna av avsevärt större betydelse än regementsveterinärens.

Även medicinalstyrelsen har, såsom statskontoret anfört, vid ett par tillfällen med styrka framhållit, att länsveterinär i nu ifrågavarande avseende borde jämföras med regementsveterinär. Då regementsveterinär är placerad i en lönegrad motsvarande 14:de (B 22) lönegraden, vill det synas rätt vist, att länsveterinär åtminstone ej placeras lägre än 13:de (B 21) lönegraden, så mycket mera som regementsveterinär för den enskilda praktik, som är honom likaväl som länsveterinär medgiven, icke är bunden av särskild taxa, vilket däremot länsveterinär blivit.

Det synes således, som om löneregreringskommitténs skäl för länsveterinärs hänförande till 12:te (B 20) lönegraden liksom ock Kungl. Maj:ts på kommitténs förslag fotade proposition ej har fullgiltiga skäl för sig. Departementschefen anför ock medicinalstyrelsens yttrande som stöd för sitt förslag. Häremot bör emellertid anföras, dels att, som redan ovan angivits, medicinalstyrelsen ej varit i tillfälle att uttala sig om lämpligheten av, att länsveterinär hänföres till B 21, dels att medicinalstyrelsen i sitt yttrande mera uttalar sig om relationen mellan läns- och distriktsveterinärs avlöningsförhållande än om länsveterinärs lön som sådan. Ett fastställande av viss relation mellan dessa båda tjänsters avlöningsförhållande har för övrigt 1923 års riksdag uttalat sig emot.

Även med avseende på länsveterinärkårens nöjaktiga rekrytering synas högre avlöningsförhållanden än den i kungl. propositionen föreslagna vara

önskvärda. Av länsveterinärföreningens skrivelse den 2 augusti 1923 framgår, att medelåldern för de fyra då sist utnämnda länsveterinärerna var cirka 43 år. En distriktsveterinär, som utnämnes till länsveterinär — från distriktsveterinärkåren rekryteras, som medicinalstyrelsen tidigare yttrat, i allmänhet länsveterinärkåren — kan således beräknas hava minst 15 å 20 distriktsveterinärtjänstår och således hava intjänt samtliga ålderstillägg. Skall länsveterinärkåren kunna rekryteras med de bästa och mest lämpliga inom distriktsveterinärkåren, torde vara givet att länsveterinärs begynnelseavlöning måste vara så mycket högre än distriktsveterinärs slutavlöning, att en distriktsveterinär vill taga risken av de stora kostnader, som äro förenade med en befordran. Det rör sig därvid ej blott om kostnaderna för en flyttning till kanske avlägsen ort utan därjämte om löneavdragen i form av befordringsavgift, som vid 43 års ålder uppgår till över 2,000 kronor, vidare att han vid denna ålder vanligen har att taga hänsyn till familj med barn i studieåldern ävensom till osäkerheten för att på den nya orten, med hänsyn till svår konkurrens och vanligen redan hårt prövade kroppskrafter, lyckas på årtal upparbeta en privatpraktik eller erhålla annan biförtjänst jämförbar med den privatinkomst han under 10, kanske 20 år som distriktsveterinär lyckats förvärva sig.

Här bör anföras dels att förutsättas kan, att åldern för befordran till länsveterinär kommer att ytterligare höjas genom den indragning av 6 länsveterinärtjänster, varom Kungl. Maj:t den 4 december 1925 (nr 472) förordnat, varigenom befordringsavgiften ytterligare kommer att höjas, dels att distriktsveterinärernas slutavlöning för närvarande — dyrtidstillägg oräknade — är lägst 3,000 kronor och högst 5,850 kronor.

Förbises bör ej heller, att, sedan de skilda myndigheterna 1923 yttrade sig i frågan, har genom den smittosamma mul- och klövsjukans inkommande i landet och därav uppkommande förhållanden länsveterinärernas arbete i tjänsten ökat i en förut ej anad omfattning.

På grund av vad här ovan anförts, hemställes,

att länsveterinär hänföres till B. 21 i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen.

Stockholm den 22 januari 1926.

Nils Ant. Nilsson.